

NBM-1601100301020402 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. - 2016) Examination

April / May - 2017

Sanskrit : Paper-IV

(Elective-2) (Panchatantra-Mitrabhed)

(Common Paper for 2015-2016) (Optional) (New Course)

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोरु पशु भे गद्यभंडोनुं भाषांतर करो : ८
- 1 (a) Translate any two of the following Paragraph : 8
- (१) तत्तावगजानामि कस्यायं शब्दः। धैर्यमालम्ब्य विमर्शयन् यावन्मन्दं मन्दं गच्छति तावद् दुन्दुभिमपश्यत्। स च तं परिज्ञाय समीपं गत्वा स्वयमेव कौतुकादताडयत्। भूयश्च हर्षादचिन्तयत्— 'अहो, चिरादेतदस्माकं महद्भोजनमापतितम्। तन्नूनं प्रभूतमांसमेदोऽसूभिः परिपूरितं भविष्यति। ततः परुषचमविगुण्ठितं तत्कथमपि विदायेकैदेशे छिद्रं कृत्वा संहृष्टमाना मध्ये प्रविष्टः। परं चर्मविदारजतो पंष्ट्राभङ्गः समजनि।
- (२) ततः स्वामिप्रसादरहितौ क्षुत्क्षामकण्ठौ परस्परं करटकदमनकौ मन्त्रयेते। तत्र दमनको ब्रूते - 'आर्य करटक, आवां तावदप्रधानतां गतौ। एष पिङ्गलकः संगीवलानुरक्तः स्वव्यापारपराङ्मुखः संजातः। सर्वोऽपि परिजनो गतः। तत्किं क्रियते। करटक आह - 'यद्यपि त्वदीयवचनं न करोति तथापि स्वामी स्वदोषनाशाय वाच्यः।
- (३) तदेनत्सरः स्वल्पतोयं वर्तते। शीघ्रं शोषं यास्यति। अस्मिन् शुष्के यैः सहाहं बुद्धि गतः सदैव क्रीडितश्च ते सर्वे तोयाभावान्नाशं यास्यन्ति। तत्तेषां वियोगं द्रष्टुमहमसमर्थः। तेनैतत्प्रार्थापवेशनं कृतम्। साम्प्रतं सर्वेषां स्वल्पजलाशयानां जलचरा गुरुजलाशयेषु स्वस्वजनैर्नीयन्ते। केचिच्च मकरगोधाशिशुमार जलहस्तिप्रभृतयः स्वयमेव गच्छन्ति। अत्र पुनः सरसि ये जलचरास्ते निश्चिन्ताः सन्ति तेनाहं विशेषोद्बोधिभि यद्बीजशेषमात्रमप्यत्र नोद्भरिष्यति।
- (४) चण्डखोऽपि तान्भयव्याकुलिता त्विज्ञायेदमाह—भो भोः श्वापयाः। किं यूयं मां दृष्ट्वैव सन्त्रस्ता व्रजथ। तन्न भेतव्यम्। अहं ब्रह्मणाद्य स्वयमेव सृष्ट्वाभिहितः— यच्छ्वापदानां मध्ये कश्चिद्राजा नास्ति। तत्त्वं मयाद्य सर्वश्चापदप्रभुत्वेऽभिषिक्तः ककुदद्रुमाभिधः। ततो गत्वा क्षितितले तान् सर्वान्परिपाल्य इति। ततोऽहमत्रागतः। तन्मम छत्रच्छायायां सर्वेरेव श्वापादैर्वतितव्यम् अहं ककुदद्रुमो नाम राजा त्रैलोक्येऽपि सज्जातः।

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સસંદર્ભ સમજાવો :	૬
(b) Explain with reference to the context any two of the following :	6
(૧) મહાન્મહત્ત્વેવ કરોતિ વિકૃમમ્।	
(૨) સ્વભાવો નાંપદેશેન શક્યતે કર્તુમન્યથા।	
(૩) સર્વદેવમયો રાજા।	
(૪) ન નાભિમજ્જો હ્યરયો વહન્તિ।	
૨ 'પદ્મતન્ત્રમ્'નું સાહિત્ય કૃતિ તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
2 Evaluate literary form of 'પદ્મતન્ત્રમ્'.	14
અથવા/OR	
૨ પ્રાણીકથાના ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	૧૪
2 Write a detail note on the origin and development of the fable literature.	14
૩ 'પદ્મતન્ત્રમ્'ની કથાઓ આદર્શ જીવનનું ચિત્ર રજૂ કરે છે. આ વિધાન સમજાવો.	૧૪
3 Justify the statement stories of 'પદ્મતન્ત્રમ્' present Ideal picture of life.	14
અથવા/OR	
૩ કકુદ્દ્રૂમઃકથા નો સંદેશ સવિસ્તૃત વર્ણવો.	૧૪
3 Describe in detail message of the કકુદ્દ્રૂમઃકથા.	14
૪ 'મિત્રભેદ'માં નિર્દેશેલ માનવધર્મઃ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.	૧૪
4 Discuss in detail about માનવધર્મઃ of મિત્રભેદઃ.	14
અથવા/OR	

- ४ पंडित विष्णुशर्मां जवन-कवन विशे यर्या करो. १४
- 4 Discuss on पण्डित विष्णुशर्मा: life literary works. 14
- ५ नीयेनामांथी कोरु पशु बे पर टूंक नोध लपो : १४
- 5 Write short notes on any two of the following : 14
- (१) कुपुत्रः
- (२) धैर्यमहत्ता
- (३) पञ्चतन्त्र रयनाकाण
- (3) The time of पञ्चतन्त्रम्।
- (४) मैत्रीधर्मः।
-